

SMERNICE V ZVEZI Z IZVAJANJEM SPLOŠNE UREDBE EU O VARSTVU PODATKOV

Opomba: Navedene smernice so svetovalne narave in so namenjene odvetnikom in odvetniškim družbam za lažje izvajanje in razumevanje določil Splošne uredbe EU o varstvu podatkov.

1. UVOD

Evropska komisija je leta 2012 predlagala reformo varstva podatkov z namenom posodobitve in prenove določb iz Direktive 95/46/ES. V času od sprejema direktive leta 1995 je namreč z razvojem sodobnih informacijsko-komunikacijskih tehnologij prišlo do obsežnih sprememb v obsegu, intenzivnosti in prenosih osebnih podatkov (npr. z razvojem in širitvijo uporabe računalništva v oblaku, družabnih omrežij, pametnih telefonov), ki so terjale prilagoditve in posodobitve zakonodajnega okvira. Enotna in posodobljena zakonodaja o varstvu podatkov je bistvena za zagotovitev temeljne pravice posameznikov do varstva osebnih podatkov, razvoj digitalnega gospodarstva ter okrepitev boja proti mednarodnemu kriminalu in terorizmu.

Po 4 letnih obsežnih pogajanjih sta Evropski parlament in Svet EU dosegla dogovor o novih pravilih EU o varstvu osebnih podatkov. Dne 24. 5. 2016 je tako pričela veljati **Splošna uredba EU o varstvu podatkov (Splošna uredba)**, ki se začne uporabljati neposredno in hkrati v vseh državah članicah 25. 5. 2018. Poglavitni cilj Splošne uredbe je omogočiti državljanom boljši nadzor nad njihovimi osebnimi podatki ter poenotiti in dvigniti raven varstva osebnih podatkov na območju celotne Evropske Unije.

2. POMEMBNEJŠE OPREDELITVE POJMOV PO SPLOŠNI UREDBI (4. člen)

Osebni podatek: pomeni katero koli informacijo v zvezi z določenim ali določljivim posameznikom (v nadaljnjem besedilu: posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki); določljiv posameznik je tisti, ki ga je mogoče neposredno ali posredno določiti, zlasti z navedbo identifikatorja, kot je ime, identifikacijska številka, podatki o lokaciji, spletni identifikator, ali z navedbo enega ali več dejavnikov, ki so značilni za fizično, fiziološko, genetsko, duševno, gospodarsko, kulturno ali družbeno identiteto tega posameznika;

Obdelava: pomeni vsako dejanje ali niz dejanj, ki se izvaja v zvezi z osebnimi podatki ali nizi osebnih podatkov z avtomatiziranimi sredstvi ali brez njih, kot je zbiranje, beleženje, urejanje, strukturiranje, shranjevanje, prilagajanje ali spreminjanje, priklic, vpogled, uporaba, razkritje s posredovanjem, razširjanje ali drugačno omogočanje dostopa, prilagajanje ali kombiniranje, omejevanje, izbris ali uničenje;

Omejitev obdelave: pomeni označevanje shranjenih osebnih podatkov zaradi omejevanja njihove obdelave v prihodnosti;

Upravljalec: pomeni fizično ali pravno osebo, javni organ, agencijo ali drugo telo, ki samo ali skupaj z drugimi določa namene in sredstva obdelave; kadar namene in sredstva obdelave določa pravo Unije ali pravo države članice, se lahko upravljavec ali posebna merila za njegovo imenovanje določijo s pravom Unije ali pravom države članice;

Obdelovalec: pomeni fizično ali pravno osebo, javni organ, agencijo ali drugo telo, ki obdeluje osebne podatke v imenu upravljavca;

Zbirka: pomeni vsak strukturiran niz osebnih podatkov, ki so dostopni v skladu s posebnimi merili, niz pa je lahko centraliziran, decentraliziran ali razpršen na funkcionalni ali geografski podlagi;

Privolitev posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki: pomeni vsako prostovoljno, izrecno, informirano in nedvoumno izjavo volje posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, s katero z izjavo ali jasnim pritrilnim dejanjem izrazi soglasje z obdelavo osebnih podatkov, ki se nanašajo nanj;

Kršitev varstva osebnih podatkov: pomeni kršitev varnosti, ki povzroči nenamerno ali nezakonito uničenje, izgubo, spremembo, nepooblaščen razkritje ali dostop do osebnih podatkov, ki so poslani, shranjeni ali kako drugače obdelani.

Posebne vrste osebnih podatkov: osebni podatki, ki razkrivajo rasno ali etnično poreklo, politično mnenje, versko ali filozofsko prepričanje ali članstvo v sindikatu, genetski podatki, biometrični podatki za namene edinstvene identifikacije posameznika, podatki v zvezi z zdravjem ali podatki v zvezi s posameznikovim spolnim življenjem ali spolno usmerjenostjo. Obdelava posebnih vrst osebnih podatkov je prepovedana, razen v določenih izjemah, ki jih določa drugi odstavek 9. člena Splošne Uredbe. Tako npr. obdelava posebnih vrst osebnih podatkov ni prepovedana, če je obdelava potrebna za uveljavljanje, izvajanje ali obrambo pravnih zahtevkov ali kadar sodišča izvajajo svojo sodno pristojnost, ali če je obdelava potrebna za namene izpolnjevanja obveznosti in izvajanja posebnih pravic upravjalca in posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, na področju delovnega prava ter prava socialne varnosti in socialnega prava, če to dovoljuje pravo Unije ali pravo države članice ali kolektivna pogodba v skladu s pravom države članice, ki zagotavlja ustrezne zaščitne ukrepe za temeljne pravice in interese posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki...

3. PRAVNE PODLAGE ZA ZAKONITO OBDELAVO OSEBNIH PODATKOV (6. člen)

Obdelava je zakonita le in kolikor je izpolnjen vsaj eden od naslednjih pogojev:

Privolitev: Posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, je **privolil** v obdelavo njegovih osebnih podatkov za enega ali več določenih namenov.

Pogodba: Obdelava je potrebna za **izvajanje pogodbe**, katere pogodbeni stranka je posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, ali za izvajanje ukrepov (tudi pogajanja) na zahtevo takega posameznika pred sklenitvijo pogodbe.

Zakon: Obdelava je potrebna za **izpolnitev zakonske obveznosti**, ki velja za upravljavca.

Življenjski interesi: Obdelava je potrebna za **zaščito življenjskih interesov posameznika**, na katerega se nanašajo osebni podatki, ali druge fizične osebe.

Javni interesi: Obdelava je potrebna za opravljanje naloge v javnem interesu ali pri izvajanju javne oblasti, dodeljene upravljavcu.

Zakoniti interesi: Obdelava je potrebna zaradi zakonitih interesov, za katere si prizadeva upravljavec ali tretja oseba, razen kadar nad takimi interesi prevladajo interesi ali temeljne pravice in svoboščine posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, ki zahtevajo varstvo osebnih podatkov, zlasti kadar je posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, otrok (točka (f) se ne uporablja za obdelavo s strani javnih organov pri opravljanju njihovih nalog).

Navedeni pravni temelji so enakovredni. Upravljavec sam presodi (upoštevajoč okoliščine konkretne obdelave osebnih podatkov), kateri od možnih pravnih temeljev je v dani situaciji najprimernejši.

4. UKREPI in OBVEZNOSTI ODVETNIKOV IN ODVETNIŠKIH DRUŽB PO SPLOŠNI UREDBI

4. 1. Prilagoditev pogodb z obdelovalci (28. člen) – Obvezne sestavine pogodb z zunanjimi izvajalci (npr. računovodski servis, IT ponudnik, ponudnik hrambe odvetniških spisov...); sklenitev novih pogodb ali aneksov;

4. 2. Evidenca dejavnosti obdelav (30. člen) – Prilagoditev popisa dosedanjih zbirk oziroma »katalogov« osebni podatkov;

4. 3. Ocena učinka v zvezi z varstvom osebnih podatkov (35. člen) - ne gre za splošno obveznost, ki bi veljala za vse odvetnike/odvetniške družbe, zato je potrebno preveriti, ali izpolnjujete kriterije za obvezno izvedbo ocene učinka;

4. 4. Pooblaščen oseb za varstvo osebnih podatkov (37. člen) –glej obrazložitev k točki 4.3. Praviloma odvetniki pooblaščenih oseb ne bodo potrebovali imenovati;

4. 5. Vzpostavitev postopkov za zagotavljanje pravic posameznika (12. - 20. člen) – Posameznik lahko zahteva seznanitev, omejitev, izbris, popravek in prenos podatkov;

4. 6. Uradno obvestilo nadzornemu organu o kršitvi varstva osebnih podatkov (33. člen) – V primeru izgube podatkov ali njihovega razkritja nepooblaščenim osebam, je potrebno o tem poročati Informacijskemu pooblaščenju v 72 urah, v primeru, ko je verjetno, da so bile s kršitvijo ogrožene pravice in svoboščine posameznikov;

4. 7. Odgovornost in kazni (77. - 84. člen) – Odškodninska odgovornost in pogoji za naložitev upravnih glob

4. 1. PRILAGODITEV POGODB Z OBDELOVALCI (28. člen)

Za zagotovitev skladnosti z zahtevami iz Splošne uredbe v zvezi z obdelavo, ki jo opravi obdelovalec v imenu upravjalca, mora upravljavec zaupati obdelavo **samo tistim obdelovalcem**, ki zagotavljajo zadostna jamstva, zlasti v smislu strokovnega znanja, zanesljivosti in virov za izvedbo ustreznih

tehničnih in organizacijskih ukrepov, tako da obdelava izpolnjuje zahteve iz uredbe in zagotavlja varstvo pravic posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki.

Obdelovalec **ne sme angažirati** drugega obdelovalca brez **predhodnega posebnega ali splošnega pisnega dovoljenja upravljavca**. V primeru splošnega pisnega dovoljenja obdelovalec upravljavca obvesti o vseh nameranih spremembah glede zaposlitve dodatnih obdelovalcev ali njihove zamenjave, s čimer se upravljavcu omogoči, da nasprotuje tem spremembam.

Splošna uredba določa **obvezne sestavine**, ki jih morajo vsebovati pogodbe oziroma drugi pravni akti, ki urejajo obdelavo osebnih podatkov s strani obdelovalca (zunanji izvajalci kot npr. računovodski servis, IT ponudnik, ponudnik hrambe odvetniških spisov...), in sicer **mora biti v njih določeno**:

- vsebina in trajanje obdelave;
- narava in namen obdelave;
- vrsta osebnih podatkov;
- kategorije posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki;
- obveznosti in pravice upravljavca.

V pogodbi ali drugem pravnem aktu mora biti **zlasti določeno, da obdelovalec**:

a) osebne podatke obdeluje samo po dokumentiranih navodilih upravljavca, vključno glede prenosov osebnih podatkov v tretjo državo ali mednarodno organizacijo, razen če to od njega zahteva pravo Unije ali pravo države članice, ki velja za obdelovalca; v slednjem primeru obdelovalec o tej pravni zahtevi pred obdelavo podatkov obvesti upravljavca, razen če zadevno pravo prepoveduje takšno obvestilo na podlagi pomembnih razlogov v javnem interesu;

(b) zagotovi, da so osebe, ki so pooblaščenice za obdelavo osebnih podatkov, zavezane k zaupnosti ali jih k zaupnosti zavezuje ustrezen zakon;

(c) sprejme vse ukrepe, potrebne za varnost obdelave v skladu z 32. členom Splošne uredbe;

(d) spoštuje pogoje iz drugega in četrtega odstavka 28. člena Splošne uredbe glede zaposlitve drugega obdelovalca;

(e) ob upoštevanju narave obdelave pomaga upravljavcu z ustreznimi tehničnimi in organizacijskimi ukrepi, kolikor je to mogoče, pri izpolnjevanju njegovih obveznosti, da odgovori na zahteve za uresničevanje pravic posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki;

(f) upravljavcu pomaga pri izpolnjevanju obveznosti iz členov 32 do 36 ob upoštevanju narave obdelave in informacij, ki so dostopne obdelovalcu;

(g) v skladu z odločitvijo upravljavca izbriše ali vrne vse osebne podatke upravljavcu po zaključku storitev v zvezi z obdelavo ter uniči obstoječe kopije, razen če pravo Unije ali pravo države članice predpisuje shranjevanje osebnih podatkov;

(h) da upravljavcu na voljo vse informacije, potrebne za dokazovanje izpolnjevanja obveznosti, ter upravljavcu ali drugemu revizorju, ki ga pooblasti upravljavec, omogoči izvajanje revizij, tudi pregledov, in pri njih sodeluje. Obdelovalec nemudoma obvesti upravljavca, če po njegovem mnenju navodilo krši uredbo ali druge določbe Unije ali predpisov držav članic o varstvu podatkov.

Obvezne sestavine pogodbe po Splošni uredbi ne odstopajo od dosedanjih zahtev slovenskega nadzornega organa – Informacijskega pooblaščenca¹. Odvetniki oziroma odvetniške družbe, ki ste zagotovili pogodbeno obdelavo v skladu z zahtevami Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1) in usmeritvami Informacijskega pooblaščenca, morate dogovoriti le še pravila za primer prepustitve zaupanih osebnih podatkov v t. i. podobdelavo.

4. 2. EVIDENCA DEJAVNOSTI OBDELAVE (30. člen)

Odvetniki in odvetniške družbe morajo enako kot drugi upravljavci za dokaz skladnosti s Splošno uredbo voditi evidenco dejavnosti obdelave osebnih podatkov.

Ta evidenca mora vsebovati vse naslednje informacije:

(a) naziv ali ime in kontaktne podatke upravljavca in, kadar obstajajo, skupnega upravljavca, predstavnika upravljavca in pooblaščen osebe za varstvo podatkov;

(b) namene obdelave;

(c) opis kategorij posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, in vrst osebnih podatkov;

(d) kategorije uporabnikov, ki so jim bili ali jim bodo razkriti osebni podatki, vključno z uporabniki v tretjih državah ali mednarodnih organizacijah;

(e) kadar je ustrezno, informacije o prenosih osebnih podatkov v tretjo državo ali mednarodno organizacijo, vključno z identifikacijo te tretje države ali mednarodne organizacije;

(f) kadar je mogoče, predvidene roke za izbris različnih vrst podatkov;

(g) kadar je mogoče, splošni opis tehničnih in organizacijskih varnostnih ukrepov iz prvega odstavka 32. člena Splošne uredbe.

Evidenca se vodi v pisni, vključno v elektronski obliki. Nadzornemu organu je potrebno na njegovo zahtevo omogočiti dostop do evidenc.

Če ste odvetniki svojo obveznost vpisa katalogov zbirk osebnih podatkov v register, ki ga vodi Informacijski pooblaščenec, izpolnili še po do sedaj veljavnem ZVOP-1, boste te kataloge zbirk lahko dokaj hitro preuredili v evidenco obdelav. Register zbirk osebnih podatkov se po 25. 5. 2018 ukinja, zato priporočamo, da si vpisane podatke pravočasno iz registra prenesete v svoj arhiv, če slučajno katalogov v elektronski ali tiskani obliki v svojih evidencah ne najdete.

Register, ki bo verjetno zaradi nesprejema ZVOP-2 ostal še nekaj časa dostopen tudi po 25.5.2018, se nahaja na <https://www.ip-rs.si/varstvo-osebni-podatkov/register-zbirk/>.

¹ Prim. Smernice Informacijskega pooblaščenca o pogodbeni obdelavi iz oktobra 2015, ki so dostopne na povezavi: https://www.ip-rs.si/fileadmin/user_upload/Pdf/smernice/Smernice_o_pogodbeni_obdelavi_web.pdf

4. 3. OCENA UČINKA V ZVEZI Z VARSTVOM OSEBNIH PODATKOV (35. člen)

Obveznost izvedbe ocene učinkov **ni splošno obvezna za vse upravljalce in za vse obdelave osebnih podatkov**, temveč le takrat, ko je možno, da bi lahko vrsta obdelave, zlasti z uporabo novih tehnologij, ob upoštevanju narave, obsega, okoliščin in namenov obdelave povzročila veliko tveganje za pravice in svoboščine posameznikov, upravljavec pred obdelavo opravi oceno učinka predvidenih dejanj obdelave na varstvo osebnih podatkov, **in sicer zlasti v naslednjih primeru:**

(a) sistematičnega in obsežnega vrednotenja osebnih vidikov v zvezi s posamezniki, ki temelji na avtomatizirani obdelavi, vključno z oblikovanjem profilov, in je osnova za odločitve, ki imajo pravne učinke v zvezi s posameznikom ali nanj na podoben način znatno vplivajo;

(b) obsežne obdelave posebnih vrst podatkov ali osebnih podatkov v zvezi s kazenskimi obsodbami in prekrški,

(c) obsežnega sistematičnega spremljanja javno dostopnega območja.

<p>Kdaj je obveznost izdelave ocene učinka za varstvo podatkov obvezna tudi za odvetnike in odvetniške družbe?</p>

V primeru odvetnikov in odvetniških družb bi obveznost izvedbe ocene učinka lahko veljala zlasti v primeru obsežnih dejanj obdelave posebnih vrst podatkov ali osebnih podatkov v zvezi s kazenskimi obsodbami in prekrški. Splošna uredba ne opredeljuje, kaj pomeni obsežna obdelava, vendar pa so v uvodni izjavi 91 navedene določene smernice. Obsežna obdelava naj bi zajemala zlasti dejanja, ki so namenjena obdelavi precejšnje količine osebnih podatkov na regionalni, nacionalni ali nadnacionalni ravni in bi lahko vplivali na veliko število posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, ter za katere je verjetno, da bodo povzročila veliko tveganje, na primer zaradi njihove občutljivosti, kadar se v skladu z doseženo stopnjo tehnološkega znanja uporablja nova tehnologija v velikem obsegu, ter tudi za druga dejanja obdelave, ki povzročajo veliko tveganje za pravice in svoboščine posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, zlasti kadar ta dejanja posameznikom, na katere se nanašajo osebni podatki, otežijo uresničevanje njihovih pravic. Obdelava osebnih podatkov se ne bi smela šteti kot obdelava v velikem obsegu, če gre za obdelavo osebnih podatkov pacientov ali strank s strani posameznega zdravnika, drugega zdravstvenega delavca ali odvetnika. V takih primerih ocena učinka v zvezi z varstvom podatkov ne bi smela biti obvezna.

4. 4. POOBLAŠČENA OSEBA ZA VARSTVO PODATKOV (37. – 39. člen)

Tudi v primeru obveznosti imenovanja pooblaščenih oseb **ne gre za splošno obvezo**, ki bi veljala za vse upravljalce in obdelovalce osebnih podatkov. Splošna uredba določa, da morajo **imenovati pooblaščen osebno za varstvo podatkov** upravjalci in obdelovalci, **kadar:**

(a) obdelavo opravlja javni organ ali telo, razen sodišč, kadar delujejo kot sodni organ;

(b) temeljne dejavnosti upravljavca ali obdelovalca zajemajo dejanja obdelave, pri katerih je treba zaradi njihove narave, obsega in/ali namenov posameznike, na katere se nanašajo osebni podatki, redno in sistematično obsežno spremljati, ali

(c) temeljne dejavnosti upravljavca ali obdelovalca zajemajo obsežno obdelavo posebnih vrst podatkov in osebnih podatkov v zvezi s kazenskimi obsodbami in prekrški.

Pogoja za obveznost imenovanja pooblaščenih oseb po točki c) sta torej dva:

- temeljne dejavnosti upravljavca zajemajo obdelavo posebnih vrst osebnih podatkov ali osebnih podatkov v zvezi s kazenskimi obsodbami in prekrški;
- obdelava posebnih vrst osebnih podatkov pri takem upravljalcu je obsežna.

Za odvetnike in odvetniške družbe bi lahko obveznost imenovanja pooblaščenih oseb obstajala v okviru kriterija obsežne obdelave posebnih vrst podatkov in osebnih podatkov v zvezi s kazenskimi obsodbami in prekrški. V skladu s **Smernicami o pooblaščenih osebah za varstvo podatkov**, ki jih je pripravila Delovna skupina za varstvo osebnih podatkov iz člena 29, naj bi se pri določanju, **ali se obdelava izvaja v velikem obsegu** v primeru imenovanju pooblaščenih oseb v vsakem primeru upoštevalo zlasti naslednje dejavnike:

- število zadevnih posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki;
- količina podatkov in/ali obseg različnih podatkovnih postavk, ki se obdelujejo;
- trajanje ali stalnost dejavnosti obdelave podatkov in
- geografska razsežnost dejavnosti obdelave.

Poudariti pa je potrebno, da je Delovna skupina iz člena 29 **kot primer neobsežne obdelave** izrecno navedla obdelavo osebnih podatkov v zvezi s kazenskimi obsodbami in prekrški **s strani posameznega odvetnika**. V skladu s **Smernicami Delovne skupine iz člena 29** v navedenem primeru **torej ne gre za obsežno obdelavo, zato obveznost imenovanja pooblaščenih oseb za posameznega odvetnika ne bi smela biti obvezna**. V prid navedenemu se je mogoče smiselno sklicevati tudi na podlagi že omenjene uvodne izjave 91 iz Splošne uredbe, ki (sicer v okviru kriterijev za oceno učinka v zvezi z varstvom podatkov) določa smernice za opredelitev obsežne obdelave ter obdelavo osebnih podatkov strank s strani posameznega odvetnika opredeljuje kot neobsežno.

Delovna skupina 29 je torej v zvezi z obveznostjo imenovanja pooblaščenih oseb izvzela odvetnike posameznike (enako stališče je zavzel tudi Informacijski pooblaščenec)², za ostale primere pa enoznačnega odgovora ni podala.

Če torej v odvetniški pisarni ali družbi dela več odvetnikov, je skladno s 37. členom Splošne uredbe potrebno preveriti, ali gre pri obdelavi podatkov v zvezi z posebnimi vrstami podatkov (kamor recimo sodijo zdravstveni podatki, ki jih imate v odškodninskih spisih) in osebnih podatkov v zvezi s kazenskimi obsodbami in prekrški za obsežno obdelavo.

Menimo, da tudi delo več odvetnikov v odvetniških pisarnah ali družbah ne bi smelo predstavljati obsežne obdelave.

Če se navežemo še na točko 4.3., je potrebno pojasniti, da praviloma odvetniki ne bi smeli obdelovati podatkov na način, ki zahteva oceno učinka v zvezi z varstvom osebnih podatkov. Vseeno pa je potrebno preveriti, če obsežno obdelujete osebne podatke v zvezi s kazenskimi obsodbami in prekrški in posebne vrste osebnih podatkov. Morda bo v pomoč pri presoji, kdaj gre za obsežno obdelavo, napotek iz

² Dostopno na: <https://www.ip-rs.si/zakonodaja/reforma-evropskega-zakonodajnega-okvira-za-varstvo-osebni-podatkov/kljucna-podrocja-uredbe/pooblascena-oseba-za-varstvo-podatkov/>

Smernic Delovne skupine 29 o pooblaščenih osebah za varstvo podatkov³, kjer je med drugim zapisano:

Primeri obsežne obdelave vključujejo:

- *obdelavo podatkov o pacientih v okviru redne dejavnosti bolnišnic;*
- *obdelavo potovalnih podatkov posameznikov, ki uporabljajo sistem javnega prevoza (npr. sledenje preko potovalne kartice);*
- *obdelavo geo-lokacijskih podatkov kupcev mednarodne fast food verige v realnem času za statistične namene s strani obdelovalca, specializiranega za te dejavnosti;*
- *obdelavo podatkov o strankah v sklopu redne dejavnosti zavarovalnic ali bank;*
- *obdelavo osebnih podatkov za vedenjsko oglaševanje s strani brskalnika;*
- *obdelavo podatkov (vsebina, promet, lokacija) s strani ponudnikov telefonskih ali internetnih storitev.*

Če analogno z obrazložitvijo iz uvodne izjave 91 Splošne uredbe, ki opredeljuje obsežno obdelavo, opise prenesemo na odvetniške pisarne in družbe, morate poskušati odgovoriti na naslednja vprašanja, ki vam bodo pomagala pri odločitvi o tem, ali boste morali imenovati pooblaščen osebo:

1. *Ali vaše aktivnosti pri obdelavi zajemajo precejšnje količine osebnih podatkov s področja kazenskih obsodb in prekrškov in recimo zdravstvenih podatkov v odškodninskih sporih, ki jih vodite za stranke?*

2. *Ali dejanja pri obdelavi teh vrst osebnih podatkov lahko vplivajo na številne posameznike in je verjetno, da bodo povzročila veliko tveganje zaradi občutljivosti teh podatkov, kadar pri obdelavi podatkov obsežno uporabljate moderne informacijske tehnologije?*

3. *Ali izvajate kakršnokoli obdelavo osebnih podatkov, ki povzroča velika tveganja za pravice in svoboščine posameznikov, zlasti kadar ta dejanja otežijo uresničevanje njihovih pravic?*

Menimo, da na vprašanji pod 2. in 3. točko odvetniki lahko odgovorite negativno, podrobno pa preučite vprašanje pod 1. točko.

Menimo tudi, da odvetniki, ki se pretežno ukvarjate s kazenskimi zadevami ali z odškodninskimi primeri, ki vključujejo obdelavo posebnih vrst podatkov, še posebej zaradi telesnih poškodb in bolezni, ne sodite v kategorijo upravljalcev zbirk osebnih podatkov, katerih temeljna dejavnost bi se nanašala na obdelavo posebnih vrst osebnih podatkov, kar pomeni, da ne bi bil izpolnjen prvi od dveh pogojev za angažiranje pooblaščen osebe.

4. 5. VZPOSTAVITEV POSTOPKOV ZA ZAGOTOVITEV PRAVIC POSAMEZNIKA, NA KATEREGA SE NANAŠAJO OSEBNI PODATKI (12. – 22. člen)

Načini zbiranja, uporabe, pregledovanja ali drug način obdelave ter obseg obdelave osebnih podatkov, ki se nanašajo na posameznike, morajo biti za posameznike pregledni. Načelo preglednosti zahteva, da so vse informacije in sporočila, ki se nanašajo na obdelavo osebnih podatkov, lahko dostopni in razumljivi ter izraženi v jasnem in preprostem jeziku. Informacije se posredujejo v pisni obliki ali z drugimi sredstvi, vključno, kjer je ustrezno z elektronskimi sredstvi.

³ Dostopne na:

https://www.ip-rs.si/fileadmin/user_upload/Pdf/Mednarodno_delovanje/wp243rev01_sl.pdf

4.5.1. Informacije, ki se zagotovijo, kadar se osebni podatki pridobijo od posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki

Kadar se osebni podatki v zvezi s posameznikom, na katerega se nanašajo osebni podatki, pridobijo od tega posameznika, upravljavec zadevnemu posamezniku takrat, ko pridobi osebne podatke, zagotovi vse naslednje informacije:

- (a) identiteto in kontaktne podatke upravljavca in njegovega predstavnika, kadar ta obstaja;*
- (b) kontaktne podatke pooblaščenih oseb za varstvo podatkov, kadar ta obstaja;*
- (c) namene, za katere se osebni podatki obdelujejo, kakor tudi pravno podlago za njihovo obdelavo;*
- (d) kadar obdelava temelji na zakonitih interesih, navedbo zakonitih interesov, za uveljavljanje katerih si prizadeva upravljavec ali tretja oseba;*
- (e) uporabnike ali kategorije uporabnikov osebnih podatkov, če obstajajo;*
- (f) kadar je ustrezno, dejstvo, da upravljavec namerava prenesti osebne podatke v tretjo državo ali mednarodno organizacijo, ter obstoj ali neobstoj sklepa Komisije o ustreznosti ali v primeru prenosov iz člena 46 ali 47 ali drugega pododstavka člena 49(1) sklic na ustrezne ali primerne zaščitne ukrepe in sredstva za pridobitev njihove kopije ali kje so na voljo.*

Poleg navedenih informacij upravljavec takrat, ko pridobi osebne podatke posamezniku, na katerega se ti nanašajo, zagotovi naslednje dodatne informacije, ki so potrebne za zagotovitev poštene in pregledne obdelave:

- (a) obdobje hrambe osebnih podatkov ali, kadar to ni mogoče, merila, ki se uporabijo za določitev tega obdobja;*
- (b) obstoj pravice, da se od upravljavca zahtevajo dostop do osebnih podatkov in popravek ali izbris osebnih podatkov ali omejitev obdelave v zvezi s posameznikom, na katerega se nanašajo osebni podatki, ali obstoj pravice do ugovora obdelavi in pravice do prenosljivosti podatkov;*
- (c) kadar obdelava temelji na privolitvi ali v primeru dopustne obdelave posebne vrste osebnih podatkov, obstoj pravice, da se lahko privolitev kadar koli prekliče, ne da bi to vplivalo na zakonitost obdelave podatkov, ki se je na podlagi privolitve izvajala do njenega preklica;*
- (d) pravico do vložitve pritožbe pri nadzornem organu;*
- (e) ali je zagotovitev osebnih podatkov statutarna ali pogodbeno obveznost ali pa obveznost, ki je potrebna za sklenitev pogodbe, ter ali mora posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, zagotoviti osebne podatke ter kakšne so morebitne posledice, če se taki podatki ne zagotovijo, in*
- (f) obstoj avtomatiziranega sprejemanja odločitev, vključno z oblikovanjem profilov iz prvega in četrtega odstavka 22. člena, ter vsaj v takih primerih smiselne informacije o razlogih zanj, kot tudi pomen in predvidene posledice take obdelave za posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki.*

Kadar namerava upravljavec nadalje obdelovati osebne podatke za namen, ki ni namen, za katerega so bili osebni podatki zbrani, upravljavec posamezniku, na katerega se nanašajo osebni podatki, pred tako nadaljnjo obdelavo podatkov zagotovi informacije o tem drugem namenu in vse nadaljnje relevantne informacije.

Zgoraj navedene obveznosti upravljalca ne obstajajo, kadar in kolikor posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, že ima te informacije.

Po Splošni uredbi so dolžni vsi upravjalci pripraviti informacije za posameznike, kot jih terjata 13. in 14. člen Splošne uredbe, pri čemer je v konkretnem primeru treba spoštovati poseben položaj odvetništva. Tako v skladu s točko d) petega odstavka 14. člena Splošne uredbe ne bomo dajali informacij o zbiranju in nadaljnji obdelavi osebnih podatkov v primerih, ko so nam naše stranke zaupale osebne podatke tretjih ali smo jih pri opravljanju dela zbrali sami, vse z namenom, da zbrani podatki (tudi osebni) ostanejo zaupni v okviru razmerja med odvetnikom in stranko ter po presoji uporabljeni v njeno korist.

4.5.2. Pravica dostopa posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki

Posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, ima pravico od upravljavca dobiti potrditev, ali se v zvezi z njim obdelujejo osebni podatki, in kadar je temu tako, dostop do osebnih podatkov in informacije iz prvega odstavka 15. člena Splošne uredbe.

Upravljalec zagotovi kopijo osebnih podatkov, ki se obdelujejo. Skladno z 12. členom Splošne uredbe se informacije, zagotovljene na podlagi 13. in 14. člena, ter vsa sporočila in ukrepi, sprejeti na podlagi členov 15. do 22. in 34. člena, zagotovijo brezplačno. Le kadar so zahteve posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, očitno neutemeljene ali pretirane zlasti ker se ponavljajo, lahko upravljavec:

a) zaračuna razumno pristojbino, pri čemer upošteva upravne stroške posredovanja informacij ali sporočila ali izvajanja zahtevanega ukrepa, ali

b) zavrne ukrepanje v zvezi z zahtevo.

Upravljavec nosi dokazno breme, da je zahteva očitno neutemeljena ali pretirana.

Dodatno 15. člen določa, da tudi za dodatne kopije, ki jih zahteva posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, lahko upravljavec zaračuna razumno pristojbino ob upoštevanju upravnih stroškov.

Pravica dostopa do podatkov je posledica dosežanja pravice do seznanitve z lastnimi osebnimi podatki (30. člen ZVOP-1). Želimo spomniti na sodbo in sklep Vrhovnega sodišča RS X Ips 244/2014 z dne 11. 2. 2016⁴, v kateri se je Vrhovno sodišče opredelilo do vprašanja o tem, kdaj odvetnik, ko ravna po mandatu svoje stranke, šteje za upravjalca in je posledično dolžan zagotavljati pravice posameznikov iz tega naslova. Včasih bodo primeri lahko mejni, zato svetujemo, da si citirano sodbo in sklep preberete.

V Republiki Sloveniji za zaračunavanje vpogleda v lastne osebne podatke upravljavcem zbirk osebnih podatkov ni prepuščeno diskrecijsko določati recimo cene fotokopije ali drugih materialnih stroškov za izvrševanje pravic posameznika na področju varstva osebnih podatkov, temveč so cene enotno za vse upravljavce določene v Pravilniku o zaračunavanju stroškov pri izvrševanju pravice posameznika do seznanitve z lastnimi osebnimi podatki⁵. Pravilnik je podzakonski predpis ZVOP-1. Po začetku uporabe Splošne uredbe, bo v delih, ki vprašanja urejajo drugače od ZVOP-1, po našem mnenju treba uporabiti

⁴ Dostopna na:

[http://www.sodnapraksa.si/?q=id:2015081111408871&database\[SOVS\]=SOVS&database\[IESP\]=IESP&database\[VDSS\]=VDSS&database\[UPRS\]=UPRS&_submit=i%C5%A1%C4%8Di&page=0&rowsPerPage=20&moreLikeThis=1&id=doc_2015081111393903](http://www.sodnapraksa.si/?q=id:2015081111408871&database[SOVS]=SOVS&database[IESP]=IESP&database[VDSS]=VDSS&database[UPRS]=UPRS&_submit=i%C5%A1%C4%8Di&page=0&rowsPerPage=20&moreLikeThis=1&id=doc_2015081111393903)

⁵ Dostopen na:

<https://www.ip-rs.si/zakonodaja/zakon-o-varstvu-osebnih-podatkov/pravilnik-o-zaracunavanju-stroškov-pri-izvrsevanju-pravice-posameznika-do-seznanitve-z-lastnimi-osebnimi-podatki/>

Splošno uredbo – torej tudi glede možnosti zaračunavanja stroškov pri uveljavljanju pravic. Pravice bo tako treba zagotoviti brezplačno, v izjemnih primerih bo dopustno zaračunati razumno ceno. Pravilnik bo lahko v pomoč pri oceni, katera je razumna cena. Predlog ZVOP-2 (z dne 4.4.2018) je predvidel, da bo Informacijski pooblaščenec s soglasjem ministrov za pravosodje in zdravje izdal nov pravilnik o zaračunavanju stroškov.⁶

Kadar posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, zahtevo predloži z elektronskimi sredstvi, in če posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, ne zahteva drugače, se informacije zagotovijo v elektronski obliki, ki je splošno uporabljana.

4.5.3. Pravica do popravka in izbrisa

Pravica do popravka: Posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, ima pravico doseči, da upravljavec brez nepotrebnega odlašanja popravi netočne osebne podatke v zvezi z njim. Posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, ima ob upoštevanju namenov obdelave, pravico do dopolnitve nepopolnih osebnih podatkov, vključno s predložitvijo dopolnilne izjave.

Pravica do izbrisa: Posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, ima pravico doseči, da upravljavec brez nepotrebnega odlašanja izbriše osebne podatke v zvezi z njim, upravljavec pa ima obveznost osebne podatke brez nepotrebnega odlašanja izbrisati, kadar velja eden od naslednjih razlogov:

- a) osebni podatki niso več potrebni v namene, za katere so bili zbrani ali kako drugače obdelani;
- (b) posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, prekliče privolitev, na podlagi katere poteka obdelava posebni vrst podatkov ali osebnih podatkov v zvezi s kazenskimi obsodbami in prekrški, in kadar za obdelavo ne obstaja nobena druga pravna podlaga;
- (c) posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, obdelavi ugovarja, za njihovo obdelavo pa ne obstajajo nobeni prevladujoči zakoniti razlogi;
- (d) osebni podatki so bili obdelani nezakonito;
- (e) osebne podatke je treba izbrisati za izpolnitev pravne obveznosti v skladu s pravom Unije ali pravom države članice, ki velja za upravljavca;
- (f) osebni podatki so bili zbrani v zvezi s ponudbo storitev informacijske družbe iz člena 8(1).

Zgoraj navedeno ne velja, če je obdelava potrebna za uveljavljanje, izvajanje ali obrambo pravnih zahtevkov.

4.5.4. Pravica do prenosljivosti podatkov

Posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, ima pravico, da prejme osebne podatke v zvezi z njim, ki jih je posedoval upravljavcu, v strukturirani, splošno uporabljani in strojno berljivi obliki, in pravico, da te podatke posreduje drugemu upravljavcu, ne da bi ga upravljavec, ki so mu bili osebni podatki zagotovljeni, pri tem oviral, kadar obdelava temelji na privolitvi posameznika ali na pogodbi, in se obdelava izvaja z avtomatiziranimi sredstvi.

⁶ Glej 26. člen osnutka ZVOP-2, objavljen na: [http://84.39.218.201/MANDAT14/VLADNAGRADIVA.NSF/18a6b9887c33a0bdc12570e50034eb54/dd69d7072f7a6fddc125826600225b33/\\$FILE/ZVOP-2_NG_2_apr.pdf](http://84.39.218.201/MANDAT14/VLADNAGRADIVA.NSF/18a6b9887c33a0bdc12570e50034eb54/dd69d7072f7a6fddc125826600225b33/$FILE/ZVOP-2_NG_2_apr.pdf)

Pri uresničevanju pravice do prenosljivosti podatkov ima posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, pravico, da se osebni podatki neposredno prenesejo od enega upravljavca k drugemu, kadar je to tehnično izvedljivo.

To se bo odvetnikom lahko zgodilo, ko bo stranka odvetnika zamenjala in bo posameznik zahteval prenos podatkov, ki so vodeni v elektronski obliki, k drugemu odvetniku (recimo prenos podatkov iz aplikacij Law Office, če je seveda to tehnično izvedljivo).

Kot je v smernicah o pravici do prenosljivosti⁷ osebnih podatkov zapisala Delovna skupina 29, bo ta pravica olajšala zamenjavo ponudnika storitev in torej spodbujala razvoj novih storitev v okviru strategije za enotni digitalni trg.

Za splošno uporabljivo strojno berljivo obliko šteje že oblika csv ali excel.

4. 6. URADNO OBVESTILO NADZORNEMU ORGANU O KRŠITVI VARSTVA OSEBNIH PODATKOV (33. člen)

Splošna uredba določa, da mora upravljavec v primeru kršitve varstva osebnih podatkov brez nepotrebnega odlašanja, po možnosti pa **najpozneje v 72 urah** po seznanitvi s kršitvijo, o njej **uradno obvesti pristojni nadzorni organ**, razen če ni verjetno, da bi bile s kršitvijo varstva osebnih podatkov ogrožene pravice in svoboščine posameznikov. Kadar uradno obvestilo nadzornemu organu ni podano v 72 urah, se mu priloži navedbo razlogov za zamudo.

Tudi obdelovalec mora po seznanitvi s kršitvijo varstva osebnih podatkov brez nepotrebnega odlašanja uradno obvesti upravljavca.

Uradno obvestilo mora vsebovati vsaj:

(a) **opis vrste kršitve** varstva osebnih podatkov, po možnosti tudi kategorije in približno število zadevnih posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, ter vrste in približno število zadevnih evidenc osebnih podatkov;

(b) **sporočilo o imenu in kontaktnih podatkih pooblaščenih oseb** za varstvo podatkov ali druge kontaktne točke, pri kateri je mogoče pridobiti več informacij;

(c) **opis verjetnih posledic** kršitve varstva osebnih podatkov;

(d) **opis ukrepov**, ki jih upravljavec sprejme ali katerih sprejetje predlaga za obravnavanje kršitve varstva osebnih podatkov, pa tudi **ukrepov za ublažitev morebitnih škodljivih učinkov kršitve**, če je to ustrezno.

Upravljavec **dokumentira vsako kršitev** varstva osebnih podatkov, vključno z dejstvi v zvezi s kršitvijo varstva osebnih podatkov, njene učinke in sprejete popravne ukrepe. Ta dokumentacija nadzornemu organu omogoči, da preveri skladnost z uredbo.

⁷ Smernice so dostopne na:

https://www.ip-rs.si/fileadmin/user_upload/Pdf/Mednarodno_delovanje/wp242rev01_sl.pdf

4.7. ODGOVORNOST IN KAZNI (82. in 83. člen)

4.7.1. Pravica do odškodnine in odgovornost

Vsak posameznik, ki je utrpel premoženjsko ali nepremoženjsko škodo kot posledico kršitve Splošne uredbe, ima pravico, da od upravljavca ali obdelovalca dobi odškodnino za nastalo škodo. Vsak upravljavec, vključen v obdelavo, je odgovoren za škodo, ki jo povzroči obdelava, ki krši Splošno uredbo. Obdelovalec je odgovoren za škodo, ki jo povzroči obdelava le, kadar ne izpolnjuje obveznosti iz te uredbe, ki so posebej naslovljene na obdelovalce, ali kadar je prekoračil zakonita navodila upravljavca ali ravnal v nasprotju z njimi.

Upravljavec ali obdelovalec je izvzet od odgovornosti, če dokaže, da v nobenem primeru ni odgovoren za dogodek, ki povzroči škodo.

4.7.2. Upravne globe

Upravne globe v zvezi s kršitvami Splošne uredbe so učinkovite, sorazmerne in odvrtačilne.

Nadzorni organ pri odločanju o tem, ali se naloži upravna globa, in o višini upravne globe za vsak posamezen primer ustrezno upošteva naslednje:

- (a) narava, teža in trajanje kršitve, pri čemer se upoštevajo narava, obseg ali namen zadevne obdelave ter število posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki in ki jih je kršitev prizadela, in raven škode, ki so jo utrpeli;*
- (b) ali je kršitev naklepna ali posledica malomarnosti;*
- (c) vsi ukrepi, ki jih je sprejel upravljavec ali obdelovalec, da bi omilil škodo, ki so jo utrpeli posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki;*
- (d) stopnja odgovornosti upravljavca ali obdelovalca, pri čemer se upoštevajo tehnični in organizacijski ukrepi, ki jih je sprejel v skladu s 25. in 32. členom;*
- (e) vse zadevne predhodne kršitve upravljavca ali obdelovalca;*
- (f) stopnja sodelovanja z nadzornim organom pri odpravljanju kršitve in blažitvi morebitnih škodljivih učinkov kršitve;*
- (g) vrste osebnih podatkov, ki jih zadeva kršitev,*
- (h) kako je nadzorni organ izvedel za kršitev, zlasti če in v kakšnem obsegu ga je upravljavec ali obdelovalec uradno obvestil o kršitvi;*
- (i) če so bili ukrepi že prej odrejeni zoper zadevnega upravljavca ali obdelovalca v zvezi z enako vsebino, skladnost s temi ukrepi;*
- (j) upoštevanje odobrenih kodeksov ravnanja ali odobrenih mehanizmov, in*
- (k) morebitni drugi oteževalni ali olajševalni dejavniki v zvezi z okoliščinami primera, kot so pridobljene finančne koristi ali preprečene izgube, ki neposredno ali posredno izhajajo iz kršitve.*

Slovenski pravni red upravnih glob ne pozna. ZVOP-2 (predlog z dne 4. 4. 2018) je v 119/I členu določil, da Informacijski pooblaščenec o predpisanih kršitvah in upravnih globah iz 83. člena Splošne uredbe odloča kot o prekrških v okviru pristojnosti prekrškovega organa po določbah zakona, ki ureja prekrške. Na pravno vprašanje, ali je upravna globa iz Splošne uredbe lahko v

nacionalni predpis prenesena kot prekrškovna globa, bo odgovor morala dati sodna praksa. Tudi sicer je z globami, določanjem njihove spodnje meje in pooblastili Informacijskega pooblaščenca, da jo izreče z odstopanjem od le-te, povezanih še vrsta odprtih vprašanj, nenazadnje tudi dilema o zagotavljanju poenotene prakse izrekanja glob za istovrstne kršitve na nivoju celotne Evropske Unije.

4.7.3. Kazni

Posamezne države članice določijo pravila o drugih kaznih, ki se uporabljajo za kršitve Splošne uredbe, zlasti za kršitve, za katere se ne uporabljajo upravne globe in sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da se te kazni izvajajo. Te kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne.